

Falsk alarm om klima

Ole Henrik Ellestad*

Mens verdens rådende klimapolitikk skal redusere CO₂-utslippene til enorme kostnader, vil Bjørn Lomborg gjennomføre rettede tiltak mot de ulemper som vær, og eventuelt klima, påfører oss. Fordelen er mye mer effektiv ressursbruk, bedre resultat og langt mer ressurser til innsats også mot klodens store utfordringer som overbefolkning, fattigdom og miljø.

Bjørn Lomborg lanserte sin nye bok «Falsk alarm» på et møte arrangert av forleggeren og Senter for utvikling og miljø (SUM) ved UiO som et ledd i Arne Næss seminarene. Han leder tenketanken *Copenhagen Consensus* og har samarbeidet med mer enn 300 av verdens ledende økonomer og syv nobelprisvinnere. Aviser rundt om i verden publiserer hans innlegg: *The Economist*, *Financial Times*, *Wall Street Journal*, *New York Times* og mange andre. Han er en av verdens 100 mest innflytelsesrike mennesker ifølge Time. Selv den IPCC-tro *The Guardian* har betegnet ham som en av de 50 betydningsfulle personer som kan redde kloden.

Økonomen Lomborg legger til grunn at jorda er blitt varmere og at CO₂ bidrar, men går ikke inn i den debatten. Hans poeng er at mange værforhold omtales altfor alarmerende, og at det er ingen klimakrise. Vi har allerede bidratt til å redusere effekten av en rekke naturlige vær fenomener. Dette arbeidet kan videreføres og med stor sikkerhet gi positiv effekt også ved eventuell økt hyppighet av ekstremvær. Dødsfall forårsaket av vær hendelser (uansett klimabidrag) er redusert med over 90 % siden år 1900. Langt flere dør av kulde enn hete, selv i dagens oppvarmede klima. Dagens CO₂-relaterte politikk fungerer ikke, og utslippene øker. Det vil ta lang tid å få tiltakene på plass med Parisavtalen som gir adgang til å øke CO₂-utslippene i minst 10 år fremover. Han har også påpekt at en rekke andre skremseffekter heller ikke i er i tråd med offentlige statistikker, som viser færre orkaner og branner, mindre flom og tørke. Flere typer ekstremvær ble nedtonet også i IPCCs 2013/14-rapport. Uten hjemmel i offentlige statistikker og lange tids-serier er konklusjonene reversert i 2021-rapporten. En merkverdighet siden ekstremværs hendelser er så sjeldne at det tar vesentlig lengre tid å reversere det statistiske grunnlaget (*Roger Pielke jr. 2021*).

Lomborg mener at vi trykt kan tilpasse oss en verden der den globale gjennomsnittstemperaturen har steget med 3,75 °C. Det er kalde perioder, som *Den lille istid* som har skapt de største problemer på kloden. Dette syn sannsynliggjøres ved at vi de siste ca. 2,5 millioner år har vært inne i en istid, *Pleistocen*, bare avbrutt av mellomstider på rundt 15 000 år, for tiden *Holocen* som forventes å termineres om 1 500–2 500 år. Kloden har vært 7 °C varmere enn nå med opptil 6 ganger høyere CO₂-nivå (uten at dette er årsaken) og med meget gode forhold for plantevekst og dyreliv. *Richard Tol* konkluderte med et optimum rundt 2 °C varmere ut ifra et metastadium (2013/2018). Det er åpenbart at man ved fortsatt teknologisk utvikling/tilpasning vil kunne øke tålegrensen betydelig.

Likevel får Lomborg mye 'pepper'. Hvorfor? Den mest nærliggende grunn er at det, ut ifra en rekke andre utsagn, er reduksjon av CO₂ som er hovedpoenget for FN vel så mye som å takle klimaendringene på best mulig måte.

Tro mot de offisielle klimadogmene, men langt fra i Arne Næss 'ånd', startet møtet med en innføring i 'klimakrisen' av CICEROs *Bjørn H. Samset* basert på IPCCs 2021-rapport med hovedvekt på alarmerende formuleringer fra 'Summary for Policymakers-2021' mer enn det faglige innhold i de øvrige

rapporter. Bedre får man neppe demonstrert hvorledes budskapet forlater realitetene når man over tiår får anledning til å legge frem sin versjon uten motforestillinger. Stikk i strid med Arne Næss som ønsket sterk motstand for å utfordre intellektet, skape den beste argumentasjon og dermed hindre forfall. Han ivret for og innførte forberedende kurs i filosofi for å styrke den opplyste og logisk begrunnede samtale i så vel det private som det offentlige rom.

De fleste av Samsets dogmer var basert på fremtidsscenario fra beregninger med datamodeller som ikke er validerte, med en sterkt overdreven effekt fra CO₂ og som avviker uakseptabelt mye fra observasjoner. De inkluderer mange ikke-lineære sammenhenger, fysiske relasjoner som ikke er kjent, kaotiske elementer og en stor andel beregnet data 'input'. Spesielt gjelder det turbulens og skyer som er helt essensielle i å forstå klodens klima. Modellene tilfredsstiller bare 8 av de 88 krav til prognoser (*Scott-Armstrong*). Likevel er de disse prognoser som ensidig forkynnes over hele verden uten at motforestillinger slippes til.

Steven E. Koonin, en elitefysiker med et sterkt faglig renommé (inntil han kritiserte IPCCs modeller) og rådgiver for Obama administrasjonen, skriver om modellene i sin klimabok '*Unsettled*':

«It's easy to be seduced by the notion that we can just feed the present state of the atmosphere and oceans into a computer, make some assumptions about future human and natural influences, and so accurately predict the climate decades into the future. Unfortunately, that's just a fantasy, as you might infer from weather forecasts, which can be accurate out to two weeks or so.»

Koonin, *Unsettled* 2021, p. 79

«Anyone who says that climate models are 'just physics' either doesn't understand them or is being deliberately misleading»

Koonin, *Unsettled* 2021, p. 81

I debatten hevdet Samset IPCC-leirens mantra om at Lomborg 'cherry picked' fordelaktige utviklingstendenser. En merkverdig og uvitenskapelig påstand etter som det faktisk er omvendt. Lomborgs har støtte i offentlige statistikker og lange tidsserier og kutter ikke oscillerende tidsseriene der det passer. Også IPCCs rapporter (delvis 2007, 2012 og 2013/14) om ekstremvær viser det samme.

Konklusjon

Det er paradoksalt at Senter for Utvikling og Miljø forlater de vitenskapelige hovedprinsippene til Arne Næss for å legitimere sitt klimapolitiske syn. Et enda større paradoks er det for oss klimarealister at vår nylig avdøde leder, *Morten Jødal*, bidro til etableringen av SUM og var senterets første leder. Men han fulgte Arne Næss vei om å legge vitenskapens prinsipper til grunn. Da kom han til at naturen dominerer vær og klima og Lomborgs syn om tilpasning er det eneste som reduserer skadeområdet. I tillegg kaster man ikke bort enorme ressurser, men kan bruke dem på de viktige samfunnsproblemer som overbefolkning, fattigdom og miljø.